

**Tillæg nr. 1 til
§ 12 Miljøgodkendelse
af husdyrbruget Nygaard**

**Dalsagervej 1, Dalsgårde
8500 Grenaa**

Miljøgodkendelse af husdyrbrug i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20. december 2006.

Ejer- og driftsforhold:

Husdyrbrugets navn:	Nygaard, Dalsagervej 1, 8500 Grenaa
Art:	Kvægbrug, malkekvæg
CVR nr.:	68002311
Matr. nr.:	5b Vejlby By, Vejlby
Ejer af husdyrbruget:	Knud-Erik Therkildsen
E-mail:	k.e.therkildsen@email.dk
Driftsansvarlig:	Knud-Erik Therkildsen
Godkendelsesparagraf:	12 stk. 3
Tilsynsmyndighed:	Norrdjurs Kommune

Tidsfrister og perioder:

Miljøgodkendelsen offentliggøres uge 18, 2017.

Klagefristen udløber den 1. juni 2017.

Søgsmålsfristen udløber den 4. november 2017.

Godkendelsen er modtaget den 7. februar 2017.

Høring fra den 10. april 2017 til den 1. maj 2015.

Dato: 4. maj 2017

J.nr.: 17/3128

Skema nr.: 95870

Reference: Annette Jessen

Telefon: 89 59 40 01

E-mail: anje@norrdjurs.dk

Kvalitetssikring: SKK

Annette Jessen

Miljøsagsbehandler

INDHOLDSFORTEGNELSE

Læsevejledning

1. Godkendelse	5
1.1. Godkendelsespligt	6
1.2. Godkendelsens omfang	6
1.2.1. Tidligere godkendelser.....	6
1.2.2. Ophør	6
1.3. Offentlighed, høring og klage	6
1.3.1. Offentliggørelse.....	6
1.3.2. Offentlighed og høringer	7
1.4. Ikke teknisk resumé	7
1.4.1. Kort beskrivelse af det ansøgte	7
1.4.2. Ansøgning, tilsyn og revurdering	8
1.4.3. Miljøforhold,	8
1.5. Alternativer	9
1.6. BAT for den ansøgte produktion	9
2. Anlægget	10
2.1. Dyrehold og management	10
2.1.1. Management.....	10
2.1.2. Dyrehold.....	10
2.2. Lokalisering	12
2.2.1. Faste afstandskrav	12
2.2.2. Landskab og planforhold.....	12
2.3. Energi- og vandforbrug	13
2.4. Gener	13
2.4.1. Lugt	13
2.4.2. Støj	14
2.4.3. Lys.....	14
2.4.4. Fluer og skadedyr	14
2.4.5. Støv	14
2.4.6. Transport	14
2.5. Forurening	14
2.5.1. Restvand m.v.....	14
2.5.2. Opbevaring, husdyrgødning og foder.....	14
2.5.3. Affald og kemikalier	15
2.5.4. Ammoniaktab.....	16
2.5.5. Påvirkning af natur	17
3. Arealer	18
4. Øvrige miljøforhold	19
4.1. Bilag IV-arter	19
4.2. Bedste tilgængelige teknik/renere teknologi/optimering	19
5. Egenkontrol	20
6. Liste over sagens bilag	21

LÆSEVEJLEDNING

I miljøgodkendelsen er rammerne for den godkendte produktion beskrevet.

Første kapitel beskriver de generelle forhold omkring ansøgningen og ejendommen. I første kapitel er der også et ikke teknisk resumé, som beskriver udvidelsen og hvordan omgivelserne påvirkes af det ansøgte.

Andet kapitel beskriver forhold omkring anlægget, og arealdelen er samlet i kapitel tre.

For at sikre at produktionen kan foregå, uden at miljøet og omgivelserne påvirkes væsentligt, er miljøpåvirkningerne vurderet, og hvor det er nødvendigt, er der stillet vilkår. Vurderingerne og vilkårene er samlet i tabeller som nedenstående, så det er let at finde de vilkår, der skal overholdes.

VILKÅR	MILJØVURDERING

Hvis der er stillet vilkår, står tabellen med vilkår og miljøvurdering sidst i afsnittet efter den generelle tekst m.v.

I fjerde kapitel findes Norddjurs Kommunes sammenfattende miljøvurdering af det ansøgte projekt, herunder om hvordan krav til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT) er opfyldt.

Femte kapitel omhandler eventuel egenkontrol.

Oversigt over bilag findes i afsnit 6.

Klagevejledning findes på bilag 5.

1. GODKENDELSE

Norrdjurs Kommune godkender hermed tillæg nr. 1 til den eksisterende miljøgodkendelse dateret den 27. januar 2014 for husdyrbruget Dalsagervej 1, 8500 Grenaa. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 29820.

Tillægget omfatter de forhold, som ændres i forhold til den eksisterende godkendelse med tillæg. Øvrige forhold i de eksisterende godkendelser er fortsat gældende. For det enkelte punkt herefter er der således enten en ny vurdering og vilkår eller en henvisning til de gældende vilkår og vurderinger.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i:

- Bekendtgørelse om lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 256 af 21. marts 2017.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15. november 2016.

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse og afledningstilladelse til regnvand og sanitært spildevand.

Der gøres opmærksom på, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. F.eks. skal den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse overholdes.

Tillægget bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, det vil sige, at den første del af det ansøgte dyrehold være sat ind i eksisterende bygninger. Den fulde årsproduktion behøves således ikke at være opfyldt 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen. Den fulde årsproduktion skal dog være opnået inden 5 år fra godkendelsens dato.

Hvis udnyttelsen af miljøgodkendelsen ophører helt eller delvis i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Dette gælder kun for større fravigelser eller ophør af udnyttelsen - ikke for fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39 og 40.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<ol style="list-style-type: none">1. Tillægget må udnyttes, når det er offentliggjort.2. Alle vilkår i tillægget skal efterleves, så snart udnyttelse af tillægget påbegyndes.	Krav til ibrugtagning sikrer, at det beregnede BAT-krav til emission også overholdes, hvis godkendelsen kun udnyttes delvist.

1.1. GODKENDELSESPLIGT

I det konkrete projekt er der ansøgt om en udvidelse af det godkendte dyrehold i eksisterende stalde. Udvidelsen af dyreholdet er godkendelsespligtigt. Projektet skal godkendes efter § 12 stk. 3 i husdyrbrugsloven.

Husdyrbrug må ikke etableres, udvides eller ændres, før kommunen har haft lejlighed til at vurdere om ændringen kræver en tilladelse eller godkendelse.

Efterfølgende ændringer i produktionen skal ligeledes godkendes, før de gennemføres. Ændringer i dyrehold eller andre forhold, som er omfattet af godkendelsen, må derfor først gennemføres, når kommunen har godkendt ændringen på baggrund af en anmeldelse eller i et tillæg til godkendelsen.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, at det har fundet sted.

1.2. GODKENDELSENS OMFANG

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 stk. 2. Det ansøgte skal derfor godkendes i et tillæg til den eksisterende godkendelse. Godkendelsen omfatter en ændring og udvidelse af det eksisterende dyrehold. Tillægget omfatter ikke nyt byggeri af stald eller andre anlæg.

1.2.1. TIDLIGERE GODKENDELSER

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 fra 2014. Ejendommen har tidligere haft en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 11 fra 2008.

1.2.2. OPHØR

Hvis produktionen ophører, skal det sikres, at der ikke sker en efterfølgende forurening af jord og omgivelser.

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

1.3. OFFENTLIGHED, HØRING OG KLAGE

1.3.1. OFFENTLIGGØRELSE

Godkendelsen bekendtgøres ved offentliggørelse på Norddjurs Kommunes hjemmeside. Herefter er der en klagefrist på fire uger, hvor miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledning findes på bilag 5. Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved en domstol efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Dato for offentliggørelse findes på omslaget (side 2). Frister for at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet samt for at prøve afgørelsen ved domstolen står ligeledes på indersiden af omslaget.

Kopi af afgørelsen er fremsendt til følgende:

- Naboer og berørte parter
- Danmarks Naturfredningsforening: dnnorddjurs-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds teamleder for Natur- og Miljøteam Aarhus og Djursland Arne Bager: kabager@mail.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedkontor: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd: info@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs: norddjurs@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen Nord: senord@sst.dk

1.3.2. OFFENTLIGHED OG HØRINGER

Før offentliggørelse har der været gennemført en høring af naboer inden for konsekvensradiussen. Naboerne har haft et udkast til afgørelsen i høring i tre uger.

I høringsperioden er der ikke indkommet bemærkninger.

1.4. IKKE TEKNISK RESUMÉ

Der søges om et tillæg til miljøgodkendelse efter § 12, stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, af husdyrbruget Dalsagervej 1, Dalsgårde, 8500 Grenaa.

1.4.1. KORT BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE

Knud-Erik Therkildsen ansøger om et tillæg til miljøgodkendelse efter lovens § 12, stk. 3 til en ændring og udvidelse af dyreholdet på adressen Dalsagervej 1, Dalsgårde, 8500 Grenaa, Norddjurs Kommune. Der søges om flere køer med en højere mælkeydelse og en reduktion i antallet af opdræt.

Knud-Erik Therkildsen fik i 2014 en miljøgodkendelse til 180 årskøer, tung race (11.500 kg EKM), 182 kvier (0-25 mdr.) og 90 tyrekalve (40-60 kg), svarende til i alt 345,29 DE.

Der ønskes en produktion på 200 årskøer, tung race (14.500 kg EKM), 17 småkalve (0-3 mdr.), 34 kvier (3-9 mdr.), 89 kvier (9-25 mdr.) og 100 tyrekalve (40-60 kg) svarende til 406,64 DE.

Ændringen af dyreholdet medfører ikke renovering af eksisterende stalde og der foretages ingen ændringer i eksisterende byggeri. Der opstilles nye kalvehytter til tyrekalve.

Nærmeste enkelte bolig ligger ca. 350 meter nordvest for staldanlægget (lugtcentrum). Nærmeste samlede bebyggelse er Vejlbj, der ligger ca. 1,4 km sydvest for anlægget og nærmeste byzone er ved Hessel ca. 2 km sydøst for anlægget.

Oversigtskort se bilag 1.

Situationsplan se bilag 2.

Som følge af staldsystemet produceres der i dag gulle og dybstrøelse på ejendommen. Dette vil også være gældende i ansøgt drift. I ansøgt drift vil gyllen fortsat blive opbevaret i ejen-

dommens gyllebeholder og i en lejet beholder på Dalsagervej 5. Dybstrøelsen opbevares i en tom ensilagesilo.

1.4.2. ANSØGNING, TILSYN OG REVURDERING

Ansøgningen er indkommet til Norddjurs Kommune den 7. februar 2017. Ansøgningen er indsendt via www.husdyrgodkendelse.dk, der er et elektronisk ansøgningssystem, som beregner en lang række miljøpåvirkninger ud fra det dyrehold, m.v., der indtastes. Beregningerne ligger sammen med kommunens vurderinger til grund for miljøgodkendelsen. Hvis det ansøgte projekt ville medføre uacceptable påvirkninger, så er der stillet vilkår, så miljøet og omgivelserne tilgodeses.

Efterfølgende vil kommunen løbende føre tilsyn med, at produktionen følger de vilkår, som fremgår af godkendelsen. Derudover skal en godkendelse revurderes regelmæssigt, så ny og bedre teknik tages i anvendelse. Første revurdering er efter 8 år.

1.4.3. MILJØFORHOLD,

Efterfølgende beskrives effekten af de ændringer, som godkendes med denne miljøgodkendelse.

Lugt

Den ansøgte produktion overholder alle krav til lugt, da den faktiske afstand til naboer er væsentlig længere end geneafstanden til de forskellige kategorier af bebyggelse.

Ammoniakbelastning og særligt værdifuld natur

Den ansøgte produktion opfylder de generelle krav til reduktion af ammoniakfordampningen.

Ved udvidelsen øges ammoniakemissionen i forhold til før miljøgodkendelsen fra 2008 med ca. 800 kg til 1.881 kg N pr. år.

En øget emission medfører en risiko for, at der afsættes mere ammoniak på de omkringliggende naturområder. En øget deposition af ammoniak kan medføre tilgroning og at de følsomme plantearter forsvinder. Afhængig af naturområdets type og værdi har Miljøstyrelsen fastlagt værdier for den belastning, der forventes at kunne accepteres over tid, uden at naturkvaliteten forringes.

Det nærmeste ammoniakfølsomme naturområde er et overdrev, som ligger ca. 550 meter fra anlægget. Merbelastningen til overdrevet er beregnet til 0,1 kg. Kravet til merbelastning er overholdt.

For de øvrige ammoniakfølsomme naturområder ligger belastningen langt under de værdier, Miljøstyrelsen har fastlagt.

Andre miljøpåvirkninger

Udvidelsen sker i eksisterende anlæg og der bygges ikke nye gyllebeholdere eller andre anlæg. Derfor er der ingen landskabelig påvirkning ved udvidelsen. Der vil kun ske en mindre forøgelse af trafikken til og fra ejendommen, primært i form af øget kørsel med gylle. Det er derfor vurderet, at der ikke vil være væsentlige gener fra trafik. Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer betyder, at der ikke vil være støv- eller støjgener for naboerne og niveauet vil ikke blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Samlet er det vurderet, at udvidelsen kan ske uden væsentlige gener for omgivelserne og for miljøet.

1.5. ALTERNATIVER

Der er ikke beskrevet alternativer til den ansøgte udvidelse. Det er vurderet, at det ikke er relevant at udarbejde alternativer, da udvidelsen alene sker i eksisterende anlæg.

1.6. BAT FOR DEN ANSØGTE PRODUKTION

Ved udvidelse og ændring af husdyrhold stilles der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi for at reducere miljøbelastningen og for at optimere ressourceudnyttelsen. For at en teknologi regnes som BAT skal den ud over at sikre en lav miljøbelastning være tilgængelig for ansøgeren. Det vil sige, at teknologien skal være kendt i Danmark. Samtidig skal meromkostningen ved at indføre teknologien stå i forhold til pågældende type bedrifts betalingsevne. Krav om anvendelse af BAT er ikke afhængig af den enkelte ansøgers økonomi eller af lokale miljøforhold. Kravet til anvendelse af BAT skal i stedet ses som en "branche-norm".

Der stilles krav til anvendelse af BAT inden for områderne: management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

For den konkrete ansøgning vurderes kravet til anvendelse af BAT at være opfyldt ved følgende tiltag:

- Management: Deltagelse i kurser og ERFA-grupper for at sikre et højt fagligt niveau i driften, samt udarbejdelse af beredskabsplaner, så uheld og uforudsete hændelser kan håndteres forsvarligt.
- Foder: Anvendelse af foderplaner med efterfølgende opfølgning.
- Ammoniakfordampning: Ud fra de vejledende BAT-krav til ammoniakfordampning er der beregnet et emissionskrav på 1.855 kg ammoniak.
- Fosfor: Miljøstyrelsens vejledende BAT-krav til fosfor anfører at der ikke er tilgængelige teknologier eller teknikker til at fastlægge en emissionsgrænseværdi.
- Anlæg skal gennemgås for energieffektivitet og forbrug af vand/el skal registreres
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning: Kravet til BAT er overholdt ved at efterleve gældende regler for opbevaring og anvendelse af husdyrgødning, herunder at beholdere som minimum skal være overdækket med naturligt flydelag og at gylle skal udbringes med slanger.

I kapitel 2 og 3 er der opstillet vilkår om anvendelse af BAT og bedriftens opfyldelse af kravene er vurderet i afsnit 4.2.

2. ANLÆGGET

Produktionen foregår i en nyere kostald fra 2008 samt i to staldafsnit til opdræt og i kalvehytter. Gyllen fra produktionen opbevares i en eksisterende 4.000 m³ stor gyllebeholder og i en lejet beholder på Dalsagervej 5.

Placering af staldafsnittene og beholder kan ses på bilag 2.

Der er ikke stillet vilkår til anlægget.

2.1. DYREHOLD OG MANAGEMENT

2.1.1. MANAGEMENT

Den daglige drift har stor betydning for at reducere eventuelle gener fra et husdyrbrug. Godt landmandsskab er derfor afgørende for, at husdyrbruget kan drives uden unødige gener for omgivelserne.

VILKÅR	MILJØVURDERING
3. Et eksemplar af nærværende tillæg samt beredskabsplanen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift.	Det påhviler ejeren, at medarbejderne er bekendt med indholdet i miljøgodkendelsen, samt at vilkårene efterleves.
4. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder at stier og båse holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.	Vilkår om godt landmandsskab og god staldhygiejne skal sikre, at driften lever op til forudsætningerne for beregning af lugt m.v. Renholdelse sikrer, at lugt- og støvgener minimeres samt at ventilationsanlæg fungerer optimalt.
5. Beredskabsplanen skal altid være opdateret med beskrivelse af procedure i forbindelse med uheld.	Formålet med beredskabsplanen er, at der kan gribes hurtigt ind ved uheld, så forurening af miljøet kan undgås eller minimeres. Det er derfor afgørende, at den er opdateret med korrekte telefonnumre m.v.

2.1.2. DYREHOLD

Nuværende og godkendt dyrehold er anført i tabellerne herunder. Det godkendte dyrehold skal overholde de anførte værdier for vægt, stipladser, antal m.v.

Nuværende dyrehold (miljøgodkendelse fra 2014)

Dyrehold og staldtype for nuværende drift	Staldafsnit jf. ansøgning	Vægt / aldersgrænse / ydelse	Antal årsdyr / producerede dyr	Stipladser	DE
Malkekøer, tung race - Senge-stald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Kostald	11.500 kg EKM	170		254,0
Malkekøer, tung race, Dybstrøelse	Kostald	11.500 kg EKM	10		14,9

Små kviekalve, dybstrøelse	Kalvehytter	0 - 3 mdr.	22		5,4
Kvier, Sengestald med spalter, bagskyl	Opdræt	3 - 9 mdr.	44		13,6
Kvier, Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, dræn i siden, skrabning hver 2. time	Kostald	9 - 25 mdr.	116		56,2
Tyrekalve, dybstrøelse	Tyrekalve	40-60 kg	90	20	1,2
Dyreenheder i alt					345,3

Godkendt dyrehold

Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Staldafsnit nr. jf. ansøgning	Vægt / aldersgrænse / ydelse	Antal årsdyr / producerede dyr	Stipladser	DE
Malkekøer, tung race - Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	Kostald	14.500 kg EKM	175		304,1
Malkekøer, tung race, Dybstrøelse	Kostald	14.500 kg EKM	12		20,9
Malkekøer, tung race, Dybstrøelse	Dybstrøelsesafsnit, køer (stald og lade)	14.500 kg EKM	13		22,6
Små kviekalve, dybstrøelse	Kalvehytter	0 - 3 mdr.	17		4,2
Kvier, Sengestald med spalter, bagskyl	Opdræt	3 - 9 mdr.	34		10,5
Kvier, Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, dræn i siden, skrabning hver 2. time	Kostald	9 - 25 mdr.	89		43,1
Tyrekalve, dybstrøelse	Tyrekalve	40 - 60 kg	100	25	1,3
Dyreenheder i alt					406,6

VILKÅR	MILJØVURDERING
6. Tilladt dyrehold fremgår af tabellen herover. Ændres beregningen af DE, er det det anførte dyrehold, der er gældende.	Godkendelsen er givet på baggrund af det anførte antal dyr og vægtintervaller. Derfor er den lovlige produktion altid det anførte dyrehold. Det tilladte antal DE vil derfor blive ændret,
7. Det angivne antal stipladser for hvert stald-	

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>afsnit angiver det maksimalt tilladte antal dyr til enhver tid.</p> <p>8. Kvier mellem 3 og 9 måneder skal være udegående mindst 4 måneder om året.</p> <p>9. Kvier mellem 9 og 25 måneder skal være udegående mindst 5 måneder om året.</p> <p>10. Der skal udarbejdes foderplaner, som følges op af effektivitetskontroller. Planer og kontroller skal udarbejdes for hvert halve år.</p> <p>11. Hvis mælkeydelsen øges til over 14.500 kg EKM, skal antallet af dyr reduceres tilsvarende, så antal DE ikke øges.</p>	<p>hvis beregningen af DE ændres.</p> <p>Stipladserne og udegående dyr anvendes til beregning af lugtgener. Hvis der er flere dyr i staldene end det anførte antal stipladser, er lugtberegningen ikke retvisende.</p> <p>Vilkår, om at der skal udarbejdes foderplaner sikrer, at der er fokus på optimering af fodring. Vilkåret er samtidig med til at opfylde BAT-kravet om management. Det er oplyst, at der udarbejdes sommer- og vinterfoderplaner på bedriften.</p> <p>Vilkår til ydelse er stillet for at sikre, at produktionen svarer til det godkendte og samtidig sikre fleksibilitet.</p>

2.2. LOKALISERING

Ejendommen ligger nord for Dalsgårde og tæt ved Sydkanalen. Ejendommen ligger i åbent land præget af landbrugsdrift og med spredte læbeplantninger.

2.2.1. FASTE AFSTANDSKRAV

De eksisterende anlæg overholder gældende afstandskrav til skel og vandløb.

2.2.2. LANDSKAB OG PLANFORHOLD

Anlægget ligger i landzonen. Området er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor landbrugsinteresser skal vægtes højt i planlægningen. En del af ejendommen ligger i et område, som er udpeget som lavbundsområde med mulighed for genetablering af vådområde/naturlig hydrologi. Udpegningen påvirker ikke den nuværende drift. Hvis der etableres nye anlæg i områder, der kan genoprettes til vådområder, må anlægget ikke hindre en eventuel senere etablering af vådområde. Derudover er området udpeget som bevaringsværdigt landskab i Norddjurs Kommunes Landskabskarakteranalyse. I udpegningen til bevaringsværdigt landskab står der bl.a:

”Kolindsund Flade er klart defineret ved det flade, marine forland og de tilstødende morænelandskabers markante skrænter. Kolindsunds særlige topografiske og geologiske forhold gør området meget specielt og indenfor landkanalerne findes Djurslands største areal med unikke marine og ferske jordbundsforhold. Det er et storslået, egenartet og kulturhistorisk interessant landskab, der præger en stor del af det centrale Djursland. Af særlig interesse er de omkransende afvandingskanaler og dertilhørende digeanlæg, der er smukt beliggende ved foden af de afgrænsende dalsider. Af stor landskabelig og kulturhistorisk værdi er ligeledes de store sundgårde, hvoraf flere er smukt placeret i lunde i yderkanten af det inddigede område.”

Der etableres ikke nye anlæg i forbindelse med udvidelsen, og den landskabelige påvirkning ændres ikke ved udvidelsen.

Der er ikke stillet vilkår til lokalisering.

2.3. ENERGI- OG VANDFORBRUG

På ejendommen anvendes el primært til malkeanlæg, belysning og pumper. Derudover kommer energi til traktorkørsel og til foderblanding.

Det er vanskeligt at beregne et "norm" forbrug, da energiforbrug variere meget afhængig af lokale forhold. En vigtig forudsætning for at kunne optimere energi og vandforbrug er at forbruget er kendt og at installationer mv. optimeres mht. energiforbrug. Derfor stilles der vilkår til at forbruget kan måles og at der udarbejdes en energirapport så mulige energibesparelser bliver synlige.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>12. Senest 6 måneder efter at dette tillæg er taget i brug, skal der foretages et energitjek på ejendommen af en professionel energikonsulent. Der skal udarbejdes en rapport med energisparetiltag og forventet tilbagebetalingstid.</p> <p>13. Der skal være monteret målere, som registrerer el- og vandforbruget.</p>	<p>Et energitjek giver overblik over mulige energibesparelser og deres tilbagebetalingstid.</p> <p>Registrering af el- og vandforbrug er en forudsætning for at kunne optimere forbruget.</p> <p>Energi- og vandforbrug varierer betydeligt afhængig af staldsystem m.v. Det er derfor ikke muligt at fastsætte realistiske vilkår til forbrug.</p>

2.4. GENER

Under de efterfølgende punkter beskrives forskellige kilder til gener fra husdyrbrug og hvad der skal gøres for at undgå, at driften medfører væsentlige gener for omgivelserne.

2.4.1. LUGT

For at sikre at naboer ikke bliver påvirket væsentligt af lugtgener, beregnes en geneafstand, der skal overholdes. Geneafstanden til byzone og sommerhusområder er længere end til samlet bebyggelse, og enkeltboliger har den korteste geneafstand. Det betyder, at naboer i enkeltbeboelser må tåle en større lugtpåvirkning end naboer, der bor i byzone. Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra lugtemissionen en sommerdag med maksimal ventilation.

Områdetype	Lovens krav om minimumsafstand (geneafstand) i meter		Den vægtede gennemsnitsafstand i meter
	Nudrift	Ansøgt drift	
Byzone/sommerhusområde	-	225 meter	ca. 2 km
Samlet bebyggelse	-	130 meter	ca. 1,5 km
Enkeltbolig	-	71 meter	ca. 348 meter

Geneafstandene er beregnet i det elektroniske ansøgningsystem. Geneafstanden kan blive korrigeret afhængig af andre husdyrbrug, vindretning m.v. Alle krav til lugt er overholdt.

VILKÅR	MILJØVURDERING
14. Husdyrholdet skal til enhver tid overholde de godkendte antal stipladser og vægtfordeling.	Lugten beregnes ud fra den samlede vægt af grisene i de enkelte staldafsnit. Antallet af dyr beregnes ud fra stipladser og vægten beregnes som et gennemsnit af ind- og udgangsvægt. Derfor skal de anførte værdier under punkt 2.1 overholdes, for at lugtberegningerne er retvisende.

2.4.2. STØJ

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

2.4.3. LYS

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

2.4.4. FLUER OG SKADEDYR

På grund af anlæggets placering langt fra naboer er der ikke særlige forhold, der gør sig gældende for at sikre naboer mod gener fra fluer m.v. Det skal dog altid sikres, at skadedyr bekæmpes.

Se i øvrigt eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

2.4.5. STØV

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

2.4.6. TRANSPORT

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

2.5. FORURENING

I de efterfølgende punkter beskrives forureningskilderne fra anlægget og de foranstaltninger der skal sikre, at miljøet ikke påvirkes væsentligt.

2.5.1. RESTVAND M.V.

Se eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

2.5.2. OPBEVARING, HUSDYRGØDNING OG FODER

Der produceres gylle og dybstrøelse ved produktionen. Gyllen opbevares i den eksisterende gyllebeholder, i gyllekanalerne og i en lejet gyllebeholder på Dalsgårdevej 5. Kapaciteten svarer, når der er korrigeret for afgræsning (kvier) til 9,1 måneder. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er derved opfyldt.

Dybstrøelsen opbevares i en tom ensilagesilo. Alternativt kan den bringes direkte ud eller opbevares i overdækket markstak efter gældende regler.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>15. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders tilførsel.</p> <p>16. Der må ikke opbevares gylle eller dybstrøelse fra andre produktioner uden godkendelse fra kommunen.</p> <p>17. Det skal aktivt sikres, at flydelaget er dannet efter 1-2 uger efter omrøring, tømning eller lignende.</p> <p>18. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.</p>	<p>Der skal altid være en opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders tilførsel. Ifølge erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er det muligt at opbevare en produktion af gylle fra 9,0 måneders tilførsel.</p> <p>Kravet opfyldes ved at der foreligger en skriftlig aftale om opbevaring af 1.100 m³ husdyrgødning i en gyllebeholder på Dalsagervej 5. Inden denne aftale udløber den 31. december 2021 skal der foreligge en ny opbevaringsaftale om opbevaring af mindst 1.100 m³ gylle. Jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal opbevaringsaftaler have en varighed af mindst 5 år.</p> <p>Opbevaringsanlægget skal leve op til BAT-standard. Det vil sige, at der skal etableres fast overdækning / flydelag, samt følge den lovpligtige beholderkontrol. Beholderen skal desuden tømmes og efterses for utætheder en gang pr. år.</p> <p>Opbevaring af fast gødning skal leve op til BAT-standard. Kravet er overholdt, når de generelle krav til opbevaring af fast gødning er overholdt.</p>

Se i øvrigt eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

2.5.3. AFFALD OG KEMIKALIER

For at minimere risiko for forurening fra affald og sikre bedst mulig genanvendelse skal affald håndteres efter de gældende retningslinier fra Reno Djurs.

VILKÅR	MILJØVURDERING
<p>Kemikalier m.v.</p> <p>19. Medicin og bekæmpelsesmidler på ejendommen skal opbevares uden mulighed for afledning af spild til kloak, dræn eller jord.</p> <p>Affald</p> <p>20. Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.</p> <p>21. Eventuelt farligt affald skal bortskaffes og anmeldes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.</p>	<p>Medicin og bekæmpelsesmidler skal opbevares, så der ikke er risiko for, at spild medfører en forurening af omgivelserne. Det er ejers ansvar, at de opbevarede midler er lovlige at opbevare.</p> <p>Vilkår til opbevaring skal sikre, at der ikke sker en forurening, før affaldet bortskaffes.</p> <p>Vilkår til sortering og bortskaffelse skal sikre, at affaldet bortskaffes forsvarligt og på en måde, som sikre bedst mulig genanvendelse.</p>

VILKÅR	MILJØVURDERING
22. Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Norddjurs Kommune.	

Se i øvrigt eksisterende miljøgodkendelse af 27. januar 2014.

2.5.4. AMMONIAKTAB

Der vil altid være et ammoniaktab fra en husdyrproduktion. Ammoniakken (NH₃) fordamper fra husdyrgødningen og spredes med vinden. Problemet ved fordampningen er, at kvælstoffet medfører en eutrofiering af naturområder, når det afsættes igen. Samtidig betyder fordampningen, at der er mindre kvælstof til rådighed for afgrøderne. De vilkår, der stilles for at begrænse ammoniakfordampningen, har to formål. De skal dels nedbringe baggrundsbelastningen, så naturområderne generelt udsættes for mindre eutrofiering og dels skal nærtliggende naturområder beskyttes. Herunder beskrives tiltag til begrænsning af fordampningen. I næste afsnit beskrives påvirkningen af nærtliggende naturområder.

For at nedbringe den generelle belastning skal husdyrbruget overholde nogle generelle krav til ammoniakreduktion og dels opfylde krav til anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi til at reducere ammoniakemissionen. Det er op til den enkelte bedrift, hvordan emissionskravet opfyldes.

Den samlede emission for anlægget er beregnet til 1.881 kg N/år

Emissionskrav		Opfyldelse af krav (-)manglende opfyldelse
Maksimal emission som opfylder det generelle krav	2.176 kg N/år	295 kg N/år
Maksimal emission ud fra de vejledende BAT-krav	1.855 kg N/år	-26 kg N/år

Den ansøgte drift opfylder det generelle krav til ammoniakemission med de anførte tiltag til at begrænse emissionen.

Ammoniakemissionen er nedbragt ved at stalden med fast drænet gulv har en lav fordampning.

Kravet til BAT er ikke opfyldt. Udvidelsen sker i eksisterende stalde og der er ikke umiddelbart egnede teknologier til at reducere fordampningen i eksisterende bygninger, når der tages hensyn til proportionalitetsprincippet. Der er foretaget en beregning af omkostningerne ved at indsætte robotskrabere i den eksisterende ungdyrstald og ved at overdække gyllebeholderen, men omkostningerne overstiger de maksimale omkostninger, der er anført i Miljøstyrelsens vejledende BAT-vilkår.

Vilkår til staldsystem, fodring m.v. er stillet under punkt 2.1 "Dyrehold og management". Der er ikke stillet yderligere vilkår til ammoniaktab.

2.5.5. PÅVIRKNING AF NATUR

Når påvirkningen af de omkringliggende naturområder vurderes, ses der på den del af ammoniakemissionen, som deponeres på det pågældende naturområde. Depositionen beregnes for det enkelte område. Den vigtigste faktor for depositionens størrelse er afstanden fra natur til anlæg, men retning og ruhed af opland og naturområde m.v. medtages i beregningen. For kategori 1- og 2-natur ses på den totale deposition fra anlægget, mens der kun ses på merdeposition, når påvirkningen af kategori 3-natur vurderes. For at reglerne om merbelastning ikke kan omgås ved at gennemføre flere små udvidelser vurderes merbelastningen ud fra den nudrift der var gældende 8 år før denne godkendelse.

Oversigt over total og meremission fra anlægget:

Totalemission fra stald og lager	1.794 kg N/år
Meremission fra stald og lager	796 kg/år

For at vurdere om ammoniakdepositionen vil påvirke de omkringliggende naturområder er emissionen beregnet til de nærmeste naturområder i forskellige retninger. I tabellen herunder er anført den højeste belastning for hver naturkategori. Hvis der er andre anlæg, som ligger tæt på arealer i naturkategori 1, så reduceres den maksimale belastning, der kan accepteres (kumulation). Det er ikke tilfældet for denne ansøgning.

Oversigt over naturområder og påvirkning

Naturkategori	Afstand fra anlæg	Total-belastning	Merbelastning	Krav til maksimal belastning
Kategori 1, ammoniakfølsom natur inden for Natura 2000	over 15 km	0,0 kg/ha		0,7 kg/ha
Kategori 2, særlige naturområder uden for Natura 2000	ca. 2,7 km	0,0 kg/ha		1 kg/ha
Kategori 3, natur, hede, mose og overdrev der ikke er kategori 1 eller 2	ca. 550 m		0,1 kg/ha	1 kg/ha

For kategori 1- og 2- samt kategori 3-natur ligger den beregnede deposition væsentligt under kravet til deposition. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan kravet til merbelastning som udgangspunkt ikke sættes lavere end et kilo. Depositionen overholder derved kravet til merdeposition for alle naturkategorier.

Der er ikke stillet vilkår til ammoniakdeposition.

3. AREALER

Ifølge § 10, stk. 10 i Lov nr. 204 af 28. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love skal kommunalbestyrelsen i verserende sager, der ikke er færdigbehandlet den 2. marts 2017, ikke fastsætte vilkår, der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer.

4. ØVRIGE MILJØFORHOLD

4.1. BILAG IV-ARTER

I EU's Habitatdirektiv er der anført en række dyre- og plantearter, som har krav på ekstra beskyttelse. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Beskyttelsen betyder, at arterne og deres levesteder skal beskyttes, og at tiltag ikke må forringe artens levevilkår.

I tilknytning til det ansøgte projekt, er der ikke kendskab til bilag IV-arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke har negative konsekvenser for bilag IV-arter.

Hvis der findes bilag IV-arter i området, ændrer det dog ikke ved arternes beskyttelse, at de ikke er anført i denne godkendelse.

4.2. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK/RENERE TEKNOLOGI/OPTIMERING

Der er her stillet vilkår som sikrer, at landbruget drives efter retningslinjerne for godt landmandsskab for at sikre godt management. Vilkår om foderplaner og effektivitetskontrol sikrer fokus på optimal udnyttelse af foder.

I redegørelsen for BAT (bilag 4) er der (jf. EU-kommissionens referencedokument (BREF)) redegjort for husdyrbrugets anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT) i forhold til godt landmandsskab, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ammoniakfordampningen ligger 26 kg N pr. år over det beregnede BAT niveau på 1.855 kg. Ud fra de indsendte beregninger er det vurderet, at det ikke vil være proportionalt at iværksætte tiltag til reduktion af de sidste kg N.

Norrdjurs Kommune vurderer, med henvisning til proportionalitetsprincippet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT.

5. EGENKONTROL

Egenkontrol anvendes til at føre løbende kontrol af miljøforhold, som vanskeligt kan kontrolleres ved tilsyn. Eksempelvis skal der føres logbog over flydelag på gyllebeholdere, hvis de ikke har fast overdækning. Logbogen dokumenterer, at der løbende er ført tilsyn med flydelaget og foretaget nødvendige tiltag til at sikre, at det er i orden.

Egenkontrol bygger i høj grad på tillid og derfor er det også en skærpende omstændighed, hvis vilkår til egenkontrol ikke efterleves.

VILKÅR	MILJØVURDERING
23. Der skal udarbejdes foderplaner. Det totale indhold af råprotein og fosfor skal fremgå af planerne. 24. Der skal udarbejdes effektivitetskontroller. Kontrollerne skal kunne dokumentere foderforbrug.	Vilkår til foderplaner og effektivitetskontrol skal sikre, at vilkår til foderkorrektioner overholdes.

6. LISTE OVER SAGENS BILAG

- bilag 1. Oversigtskort
- bilag 2. Situationsplan
- bilag 3. Kort med beregning af ammoniakdeposition til naturområder
- bilag 4. BAT-redegørelse
- bilag 5. Klagevejledning

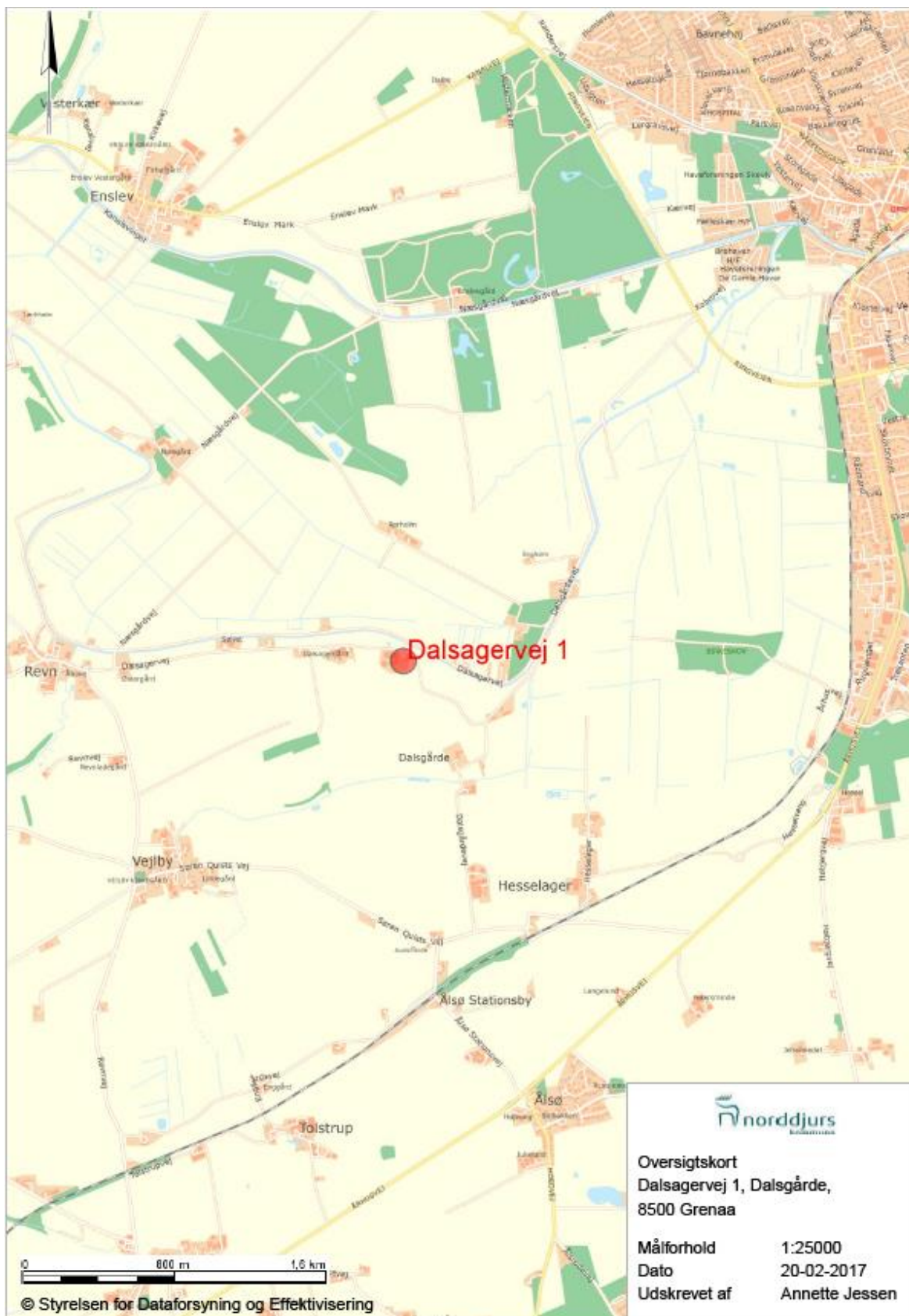
Øvrige sagsakter:

Ansøgningskema, skema 95870, version 3

Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Aftale om opbevaring af husdyrgødning på Dalsagervej 5, 8500 Grenaa

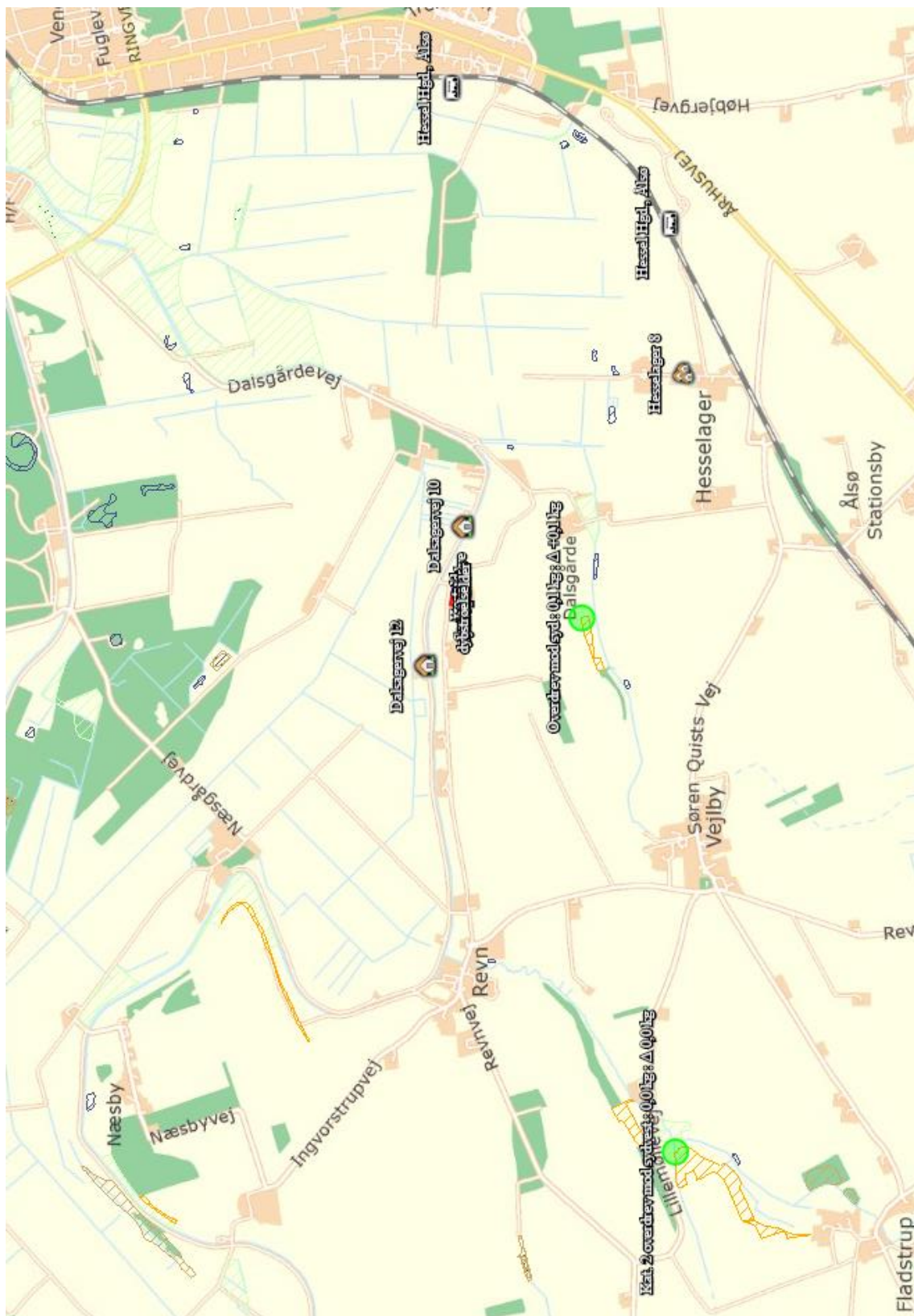
Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Kort med beregning af ammoniakdeposition til naturområder

Bilag 4: BAT-redegørelse

BAT-redegørelse til IT - ansøgning nr. 95.870

Ansøger:
Knud Erik Therkildsen
Dalsagervej 1
8500 Grenaa

Management

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Foder

I forbindelse med fodring, anvendes der følgende teknologier for at sikre en optimal udnyttelse af foderet og dermed minimere mængden overskydende næringsstoffer fra produktion:

- Foderplan udarbejdes i samarbejde med konsulent med anvendelse af nyeste viden inden for kvægfodring

Staldindretning

Udvidelsen af dyreholdet på Dalsagervej 1 sker i eksisterende stalde.

- Køer opstaldes i kostalden, som er indrettet med drænet gulv (2 % hældning og skrabning hver 2. time)
- De mindste kviekalve opstaldes i kalvehytter med dybstrøelse - på udendørs betonplads.
- Tyrekalve opstaldes i bokse med dybstrøelse
- Kviekalve (3-9 mdr.) opstaldes i ungdyrstald med sengebåse og spalter med bagskyl
- Kvier (9-25 mdr.) opstaldes i kostald på drænet gulv (2 % hældning og skrabning hver 2. time)
- Køer opstaldes i dybstrøelsesbokse i kostalden omkring kælvning

Fravalg af stald- og lagerteknologi

- Der installeres ikke forsøringsanlæg i kostalden, da der ertale omen stald med drænet gulv uden gyllekanaler/ringkanal. Det er således ikke muligt at installere et gylleforsøringsanlæg, hvor syretilsætningen til gyllen sker via rundskyl i gyllekanalerne.
- Gyllekøling er fravalgt, idet der ikke findes dokumentation for en tilfredsstillende ammoniakreducerende effekt.
- Der indsættes ikke robotskrabere i den eksisterende ungdyrstald, da en ~~skrabrobot~~ vil koste ca. 110.000 kroner plus renter og vedligehold (forventet levetid: 10 år). Indsætning af en robotskraber vil

reducere emissionen med 20 kg N, hvormed den årlige omkostning til teknologien bliver mere end 550 kr. pr. kg sparet N. Dette er et ikke-proportionelt omkostningsniveau, da det overstiger 100 kr. pr. kg sparet N.

- *Etablering af overdækning* på den eksisterende gyllebeholder (diameter 33 meter) vil ifølge Miljøstyrelsens baggrundsnotat til teknologiblød koste cirka 286.500 kroner. Med en forventet levetid på 15 år giver det en årlig omkostning på ca. 19.325 kroner plus renter og vedligehold. Da overdækning af gyllebeholderen vil reducere N-emissionen med 154 kg og dermed give en årlig meromkostning på mere end 125 kr. pr. kg N, er investeringen i denne teknologi ikke proportionel ift. den sparede mængde N.

BAT-ammoniak

Den vejledende emissionsgrænseværdi for den ansøgte produktion er beregnet til 1.855 kg N/år i husdyrgodkendelse.dk. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsgrænseværdier. Den faktiske emission fra stalde og lager er i husdyrgodkendelse beregnet til **1.881** kg N/år i ansøgt drift.

Det er på ejendommen ikke muligt at reducere de sidste 26 kg N for at opnå det vejledende BAT-niveau, jævnfør ovenstående redegørelse for fravalg af yderligere N-reducerende teknologier.

Emissionen fra den ansøgte produktion må således anses for at leve op til BAT-kravet.

Forbrug af vand

På ejendommen minimeres vandforbruget ved:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres løbende.

Forbrug af energi

På ejendommen minimeres energiforbruget ved:

- Staldene er med naturlig ventilation, hvorfor der ikke er energiforbrug til dette.
- Udendørs belysning anvendes kun ved behov.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandede anlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Opbevaring af husdyrgødning

Ved opbevaring af husdyrgødning, anvendes der følgende teknologier på ejendommen:

- Der er tilstrækkelig lagringskapacitet på ejendommen til at gylle fra produktionen kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- Gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- Dybstrøelse opbevares i tom ensilagesilo
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- Beholderen tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder
- Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak

Udbringning af husdyrgødning

Praksis vedrørende udbringning af flydende husdyrgødning lever op til BAT på nedenstående punkter:

- Gyllen analyseres som regel for indhold af kvælstof og fosfor
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødemes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen udbringes med slæbeslanger i voksende afgrøder

Bilag 5: Klagevejledning

Afgørelsen kan i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug påklages skriftligt til Miljø- og Fødevareklagenævnet af adressaten, Miljøministeren og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videre-sender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. (2016-niveau).

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, det vil sige at klagen skal være registreret og gebyret skal være betalt senest den dato, der er anført i afgørelsen som sidste dag.

Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Søgsmål

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.